

SB-3957

M. Ed. (Sem. II) Examination
March / April – 2011
Advanced Educational Psychology
Core : Paper - II

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="M. Ed. (Sem. II)"/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="Advanced Educational Psychology - Core - Paper-II"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="9"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="7"/>	Section No. (1, 2,.....) : <input type="text" value="Nil"/>
Student's Signature	

(૨) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુએ દર્શાવ્યા છે.

(૩) પ્રશ્ન ક્રમાંક ત્રણથી પાંચના ઉત્તરો આશરે ૩૦૦થી ૪૦૦ શબ્દોમાં આપો.

૧ (અ) નીચે આપેલી ખાલી જગ્યા યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરીને પૂરો : ૧૦

(૧) _____ના મતાનુસાર 'મનોવિજ્ઞાન એ મનુષ્ય અને પ્રાણીઓના વર્તનનું વિજ્ઞાન છે.'

(અ) જ્યોર્જ જે. મૌલિ

(બ) જ્યોર્જ ટેલર

(ક) જ્યોર્જ ટર્નર

(૨) જીન પિયાજેનો જન્મ _____માં થયો હતો.

(અ) અમેરિકા

(બ) ઈંગ્લેન્ડ

(ક) સ્વિટ્ઝર્લેન્ડ

(૩) અગ્રિમ સંગઠક પ્રતિમાન _____ની ભેટ છે.

(અ) જેરોમી સેમૌર બ્રુનર

(બ) ડેવિડ પૌલ આસુબેલ

(ક) રિચાર્ડ સચમેન

(૪) ગેસ્ટાલ્ટ મનોવૈજ્ઞાનિકો મૂળ _____ હતા.

(અ) જર્મન

(બ) અમેરિકન

(ક) ઈટાલિયન

- (પ) 'જૂથ સંચલન' શબ્દો _____ દ્વારા સૌપ્રથમ આપવામાં આવ્યા છે.
- (અ) કર્ટ કોફકા
(બ) કર્ટ લેવિન
(ક) કર્ટ આલ્ડર
- (દ) _____ના મતાનુસાર 'સર્જનાત્મકતા મુખ્યતઃ નવીન રચના કે ઉત્પાદકતામાં હોય છે.'
- (અ) જેમ્સ વોટ્સન
(બ) જેમ્સ એડવર્ડ
(ક) જેમ્સ ડ્રેવર
- (૭) લક્ષણ સિદ્ધાંત _____ દ્વારા વિકસાવવામાં આવ્યો છે.
- (અ) આલ્બર્ટ બાન્દુરા
(બ) ગોર્ડન વિલાર્ડ ઓલપોર્ટ
(ક) કાર્લ રોજર્સ
- (૮) રોરશેક શાહીના ડાઘાની કુલ _____ કસોટીઓ પસંદ કરવામાં આવી હતી.
- (અ) ૨૦
(બ) ૧૦
(ક) ૩૦
- (૯) 'The Conditions of Learning' પુસ્તક _____ દ્વારા લખાયું છે.
- (અ) બી.એફ. સિકનર
(બ) રોબર્ટ એમ. ગેને
(ક) ઈવાન પેટ્રોવીચ પાવલોવ.
- (૧૦) 'Mental Hygiene' પુસ્તક _____ દ્વારા લખાયું છે.
- (અ) અબ્રાહમ હારોલ્ડ મેસ્લો
(બ) હાઉન્ડ્રાસ પેટર
(ક) એડવર્ડ થોર્નડાઈક.

(બ) ગમે તે પાંચના આશરે ૩૦થી ૪૦ શબ્દોમાં ઉત્તરો લખો :

૧૦

- (૧) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનની કોઈ એક વ્યાખ્યા સ્પષ્ટ કરો.
(૨) માનવ વિકાસના સિદ્ધાંતો જણાવો.
(૩) અધ્યાપનનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.
(૪) ગેસ્ટાલ્ટનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
(૫) વિદ્યાલયોના વિદ્યાર્થીઓના રસનાં ક્ષેત્રો જણાવો.
(૬) અબ્રાહમ મેસ્લોના મતાનુસાર જરૂરિયાતો સ્પષ્ટ કરો.
(૭) સમાયોજિત વ્યક્તિનાં મુખ્ય ચાર લક્ષણો જણાવો.

- ૨ ગમે તે પાંચના આશરે ૧૫૦થી ૧૮૦ શબ્દોમાં ઉત્તરો લખો : ૨૦
- (૧) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનનાં ક્ષેત્રોની ચર્ચા કરો.
- (૨) બ્રુનરના સિદ્ધાંતના શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો જણાવો.
- (૩) ચિન્તનાત્મક અધ્યાપનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- (૪) જૂથ સંચલનમાં શિક્ષકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- (૫) સર્જનાત્મક બાળકોના વિકાસ માટે વિદ્યાલયની ભૂમિકા જણાવો.
- (૬) કાર્લ રોજર્સના વ્યક્તિત્વ વિકાસના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો.
- (૭) સાયકોસિસ અને સાયકો-ન્યૂરોસિસનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- ૩ શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો. શિક્ષણમાં મનોવિજ્ઞાનનું પ્રદાન સ્પષ્ટ કરો. ૧૦
- અથવા**
- ૩ જીન પિયાજેના જ્ઞાનાત્મક વિકાસ સિદ્ધાંતના શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો જણાવો. ૧૦
- ૪ સંકલ્પના પ્રાપ્તિ પ્રતિમાનને ઉદાહરણ સહિત સ્પષ્ટ કરો. ૧૦
- અથવા**
- ૪ સ્કિનરના કારક અભિસંધાનને સ્પષ્ટ કરો. ૧૦
- ૫ TAT પ્રક્ષેપણ પ્રયુક્તિ સમજાવો. ૧૦
- અથવા**
- ૫ માનસિક સ્વાસ્થ્યના સિદ્ધાંતોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૦

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
- (2) Marks of each question have been shown on the **right** side.
- (3) Give answer about 300 to 400 words the questions from No. three to five.

- 1 (a) Select the proper option and fill in the following blanks. 10
- (1) According to _____ 'psychology is the science of behaviour of human and creatures.'
- (a) George J. Mouly
- (b) George Tailor
- (c) George Turner.

- (2) Birth of Jean Piaget was in _____.
- (a) America
 - (b) England
 - (c) Switzerland.
- (3) Advance organizer model is the gift of _____.
- (a) Jerome Seymour Bruner
 - (b) David Paul Ausubel
 - (c) Richard Suchman.
- (4) Gestalt Psychologist were origin _____.
- (a) German
 - (b) American
 - (c) Italian.
- (5) 'Group Dynamic' words are given first by _____.
- (a) Kurt koffka
 - (b) Kurt Lewin
 - (c) Kurt Alder.
- (6) According to _____ 'creativity is essentially found in new construction or production.'
- (a) James Watson
 - (b) James Edwards
 - (c) James Drever.
- (7) Trait theory is developed by _____.
- (a) Albert Bandura
 - (b) Gordon Willard Allport
 - (c) Carl Rogers.
- (8) Total _____ Rorschach Inkblot Tests were selected.
- (a) 20
 - (b) 10
 - (c) 30.
- (9) 'The Conditions of Learning' book is written by _____.
- (a) B.F. Skinner
 - (b) Robert M. Gagne
 - (c) Ivan Petrovich Pavlov.

(10) 'Mental Hygiene' book is written by _____.

- (a) Abraham Harold Maslow
- (b) Hountras Peter
- (c) Edward Thorndike.

(b) Write answers any five of the following questions in about 30 to 40 words. **10**

- (1) Clarify any one definition of Educational Psychology.
- (2) Mention the principles of human development.
- (3) Clarify the nature of teaching.
- (4) Clarify the meaning of gestalt.
- (5) Mention the fields of interest of the students of schools.
- (6) Clarify the needs according to Abraham Maslow.
- (7) Mention main four characteristics of well-adjusted person.

2 Write answers any **five** of the following questions in about **20** 150 to 180 words.

- (1) Discuss the fields of Educational Psychology.
- (2) Mention the educational implications of the theory of Bruner.
- (3) Clarify the concept of reflective teaching.
- (4) Clarify the role the teacher in group dynamic.
- (5) Mention the role of the school for developing creative children.
- (6) Discuss the theory of personality development of Carl Rogers.
- (7) Clarify the difference of psychosis and psycho-neurosis.

3 Clarify the meaning of Educational Psychology. Clarify the contribution of psychology to education. **10**

OR

3 Mention the educational implications of Jean Piaget's cognitive development theory. **10**

4 Clarify the concept attainment model with illustration. 10

OR

4 Clarify Skinner's operant conditioning. 10

5 Explain TAT projective technique. 10

OR

5 Discuss the principles of mental hygiene in detail. 10
